

Sygn. akt VIII U 1631/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Joanna Smycz
Protokolant:	Justyna Jarzombek

po rozpoznaniu w dniu 2 grudnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy J. M. (M.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 10 sierpnia 2016r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Joanna Smycz

Sygn. akt .VIII U 1631/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10.08.16r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu J. M. prawa do emerytury w niższym wieku w oparciu o art. 184 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. Nr 39, poz. 353 z późn. zm.) w związku z tym, iż nie udowodnił on 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach przy pracach wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze .ZUS nie uznał ubezpieczonemu okresu pracy od 1.08.1987r. do 2.01.1995r. w Zakładach (...), bowiem stanowisko mistrz peklowni nie figuruje pod wskazanym wykazem A, dział X , poz. 8 pkt. 5 zarządzenia , na które powołuje się zakład pracy w wystawionym ubezpieczonemu świadectwie pracy w warunkach szczególnych.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do wcześniejszej emerytury. Podniósł, że zgodnie z zeznaniami świadków, o przesłuchanie których wnosił, wykonywał pracę w warunkach szczególnych jako peklowacz w spornym w okresie.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony J. M. urodzony (...) w dniu 8.07.2016r. złożył wniosek o emeryturę w wieku niższym niż 65 lat z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Ubezpieczony 60 lat ukończył (...)

Skarżący, na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat i w ocenie ZUS udowodnił 9 lat i 3 miesiące zatrudnienia w szczególnych warunkach, do których ZUS zaliczył pracę peklowacza w okresie od 2.05.1978r do 31.07.1987r. w Zakładach (...).

Po przeanalizowaniu sprawy ZUS w dniu 10.08.16r. wydał decyzję odmowną.

Organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję nie uznał za pracę w warunkach szczególnych, zatrudnienia w okresie: od 1.08.1987r. do 2.01.1995r z uwagi na fakt, iż stanowisko mistrz- peklowacz nie figuruje w wykazie A dział X pkt. 8 na który powołał się zakład pracy.

J. M. rozpoczął pracę w Zakładach (...) w Z. jako uczeń w roku 1972r.

Jako uczeń pracował przez 4 lata w dziale produkcji wędlin , w jelciarni , w ubojni. Potem ten dział zlikwidowano i w latach 80 -tych już nie było ubojni. Do zakładu przywożono gotowe elementy takie jak schab, szynki, półtusze, które oddawano do magazynu-chłodni. Następnie w dziale rozbioru, pracownicy rozbierali półtusze na elementy. Z działu rozbioru mięso przekazywano do wydziału peklowni. Peklowanie polegało na soleniu mięsa, dodawaniu do szynek saletry, kwasu askorbinowego, przypraw, nastrzykiwaniu szynki solanką, generalnie w peklowni solilo się mięso . Następnie mięso przekazywano do działu produkcji wędlin.

Ubezpieczony pracował w wydziale peklowni od 2.05.1978r do zakończenia stosunku pracy tj. do 2.01.1995r. Od stycznia 1987r. ubezpieczony został brygadzystą i niczym jego praca nie różniła się od dotychczasowej pracy peklowacza. Podlegało mu 4 pracowników i razem z nimi wykonywał to samo czyli peklowanie .Był dodatkowo odpowiedzialny za mięso i sam pobierał mięso z rozbioru i po peklowaniu przekazywał je do działu produkcji wędlin.

W roku 1995r. Zakłady (...) zostały przejęte przez następcę prawnego (...) spółkę z o.o. w Z. i ubezpieczony już w spółce tej nie pracował.

(...) spółka z o.o. w likwidacji Z. w dniu 31 stycznia 2002r. wydała ubezpieczonemu świadectwo wykonywania pracy w warunkach szczególnych za okres od 2.05.1978r do 2.01.1995r wskazując iż ubezpieczony w tym okresie pracował jak peklowacz i mistrz peklowni na stanowisku peklowacza wymienionym w wykazie A, dział X , poz. 8 pkt. 5 .

Razem z ubezpieczonym w spornym okresie pracowali S. K., A. K. pracujący w przetwórnicy wędlin jako wędliniarze i H. D. pracujący w dziale rozbiornicy mięsa jako rozbiornicz-wykrawacz.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, zeznań świadków: S. K.(k.22), A. K. (k.23), H. D. (k.23-24) oraz zeznań odwołującego (k.24-25) a także akt osobowych ubezpieczonego (koperta k.14).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz na rozstrzygnięcie sprawy. W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadków i samego ubezpieczonego, gdyż są spójne i wzajemnie się potwierdzają, a nadto znajdują potwierdzenie w dokumentacji osobowej odwołującego.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu odwołanie ubezpieczonego nie jest zasadne.

Stosownie do treści art. 32 ust. 1 i 4 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz.1227 ze zm.) w powiązaniu z § 3 i 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.) ubezpieczonym mężczyznom urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949r. będącym pracownikami zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przy pracach wymienionych w wykazie A, przysługuje prawo do emerytury w razie łącznego spełnienia następujących warunków:

1. osiągnięcia wieku emerytalnego 60 lat
2. posiadania wymaganego okresu zatrudnienia wynoszącego 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Zgodnie z treścią § 2 ust. 1 rozporządzenia, okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w tym akcie prawnym są okresy, w których praca w szczególnych warunkach jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy.

Z kolei zgodnie z treścią art. 184 ust 1 ustawy, ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat - dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

W myśl ust. 2 emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa oraz rozwiązania stosunku pracy - w przypadku ubezpieczonego będącego pracownikiem.

Należy również podkreślić, iż na mocy art. 1 ustawy z dnia 11 maja 2012r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z dnia 6 czerwca 2012r.) od 1 stycznia 2013r. została zmieniona treść cytowanego art. 184, ust. 2. Od tej daty warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest już wymagany.

Na podstawie tego przepisu, prawo do emerytury w obniżonym wieku, przysługuje ubezpieczonemu, który w dniu wejścia w życie ustawy tj. w dniu 1 stycznia 1999r. spełnił warunki w zakresie posiadania ogólnego stażu pracy oraz pracy wykonywanej w warunkach szczególnych a nie osiągnął wymaganego wieku.

Ubezpieczony ukończył 60 lat życia, nie jest członkiem OFE i na dzień 1 stycznia 1999r., legitymuje się okresem składkowym i nieskładkowym w wymiarze ponad 25 lat oraz w ocenie ZUS udowodnił 9 lat i 3 miesiące zatrudnienia w szczególnych warunkach . Kwestie te nie były sporne.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła posiadania przez ubezpieczonego (na dzień 1 stycznia 1999r.) wymaganego 15 letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem organ rentowy nie zaliczył mu do takiej pracy zatrudnienia w okresie: od 1.08.1987r. do 2.01.1995r z uwagi na fakt, iż stanowisko mistrz-peklowacz nie figuruje w wykazie A dział X pkt. 8

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika , iż ubezpieczony w spornym okresie pracował stale i w pełnym wymiarze jako peklowacz a jego praca jako mistrza peklowni niczym nie różniła się od pracy dotychczasowej peklowacza. Sąd dał wiarę w tym zakresie zgodnym i wzajemnie ze sobą korespondującym zeznaniom wszystkich świadków i ubezpieczonego.

Jednakże dla przyjęcia, iż praca jest wykonywana w szczególnych warunkach musi być ona zgodna z rodzajem lub stanowiskiem pracy wymienionym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. Stanowisko peklowacza jest co prawda ujęte w załączniku nr 1 do zarządzenia nr 16 Ministra Rolnictwa, Leśnictwa i Gospodarki Żywnościowej z dnia 31 marca 1986 r., niemniej w utrwalonym orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że wykazy resortowe wydane na podstawie § 1 ust. 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. mają charakter informacyjny, techniczno - porządkujący, uściślający oraz mogą mieć znaczenie w sferze dowodowej, stanowiąc podstawę domniemania faktycznego. Przepisy § 1 ust. 2 i 3 tego rozporządzenia Rady Ministrów zobowiązujące ministrów, kierowników urzędów centralnych i centralne związki spółdzielcze do ustalenia wykazów stanowisk pracy w podległych im zakładach, nie dotyczą materii regulowanej art. 32 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach (wieku emerytalnego, rodzajów i stanowisk pracy oraz warunków przechodzenia na emeryturę), stanowiąc jedynie dyrektywę dla organów zwierzchnich lub nadzorujących zakłady pracy do prowadzenia wykazów stanowisk pracy wymienionych w załączniku do rozporządzenia. Upoważnienie to obejmowało tylko ustalenie (w porozumieniu z Ministrem Pracy, Płac i Spraw Socjalnych) w podległych i nadzorowanych zakładach pracy stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach i nie przewidywało możliwości wykroczenia poza wykazy prac wykonywanych w szczególnych warunkach wymienione w załączniku do rozporządzenia. Określone skutki prawne wykonywania takich prac nie są bowiem wskazywane przez to zarządzenie, lecz stanowi o nich ustawa i utrzymane jej przepisami w mocy rozporządzenie Rady Ministrów. Stanowisko peklowacza, na którym odwołujący , zostało ujęte wyłącznie w zarządzeniu Ministra, a nie przewidziano go w wykazach stanowiących załącznik do rozporządzenia z dnia 7 lutego 1983 r.

W orzecznictwie wyrażono pogląd, według którego w pkt 8 działu X załącznika A do rozporządzenia nie chodzi wyłącznie o sam ubój zwierząt, ale również o inne czynności bezpośrednio z nim związane, wykonywane, zarówno przed ubojem, jak i po jego dokonaniu, jednak za "prace bezpośrednio przy uboju zwierząt" nie mogą być uznane czynności związane z produkcją i wytwarzaniem wędlin, tzn. prace masarskie, ich bowiem związek z ubojem zwierząt jest zbyt odległy (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2012 r., II UK 125/11, OSNP 2013 nr 1-2, poz. 18 i z dnia 6 sierpnia 2013 r., II UK 9/13, niepubl.). Podobnie należy ocenić prace wykonywane przez peklowacza, który w istocie zajmuje się utrwalaniem mięsa mieszaniną soli kuchennej, saletry, kwasu askorbinowego i przypraw (peklowaniem). Charakter tych prac, nie pozwala - zdaniem Sądu - na ich traktowanie jako "prac bezpośrednio przy (...) tym miejscu Sąd w pełni podziela w/w pogląd wyrażony w wyroku Sadu Najwyższego z dn. 11.08.2016r., sygn. II UK 319/15 (por. także wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 marca 2014 r., I UK 335/13 - niepublikowany).

Mając zatem na uwadze wszystkie powyższe rozważania, należało uznać, że praca ubezpieczonego w całym okresie w charakterze peklowacza nie może być zaliczona do pracy w szczególnych warunkach wymienionej w pkt 8 działu X załącznika A do rozporządzenia j.w. a zatem ubezpieczony nie legitymuje się na dzień 1 stycznia 1999r. -15 letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Z tych względów Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c oddalił odwołanie .

(-) SSO Joanna Smycz